

Sygn. akt XXIII Ga 1596/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko D. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 26 lipca 2021 r. sygn. akt VIII GC 341/20

1. oddała apelację;

2. zasądza od D. B. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sędzia Anna Gałas

Sygn. akt: XXIII Ga 1596/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 września 2019 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wniosła o zasądzenie od D. B. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) D. B. 8034,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód w uzasadnieniu podniósł, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności nabył roszczenie wynikające z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Powód wskazał, że pozwana opóźniła się w zapłacie za wystawione przez pierwotnego wierzyciela faktury VAT.

Postanowieniem z 4 grudnia 2019 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, VIII Wydziale Gospodarczym, działając pod sygn. VIII GNc 7436/19 przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości tut. Sądowi.

Pozwana złożyła 12 października 2020 r. odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko pozwana nie kwestionowała faktu, że płatności dokonywane na rzecz pierwotnego wierzyciela były opóźnione w stosunku do terminu wymagalności wskazanego na fakturach, jednakże podniosła zarzut przedawnienia roszczenia co do opłat należnych od faktur wymagalnych dawniej niż trzy lata przed dniem złożenia

pozewu, a także podniosła zarzut naruszenia art. 5 k.c. W ocenie pozwanej, kwoty rekompensat są niewspółmierne wobec wysokości należności objętych wystawionymi przez pierwotnego wierzyciela fakturami VAT.

W piśmie procesowym z 5 maja 2021 r. powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie. Jednocześnie w odniesieniu do zarzutów podniesionych w odpowiedzi na pozew wskazała, że pozwana nie płacąc na rzecz pierwotnego wierzyciela w terminie działała z naruszeniem zasad współżycia społecznego, zaś zgodnie z utrwalonym w doktrynie i orzecznictwie stanowiskiem, nie może powoływać się skutecznie na ochronę z art. 5 k.c. ten, kto sam narusza zasady współżycia społecznego.

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2021 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w pkt 1 zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 8.034,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 października 2020 r. do dnia zapłaty, w pkt 2 w pozostałej części, w zakresie roszczenia odsetkowego, oddalił powództwo i pkt 3 orzekł o kosztach procesu stosownie do wyniku postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., z tytułu sprzedaży towarów obciążyła D. B. poniższymi fakturami VAT, które zostały opłacone po terminie wymagalności:

- (...) z 24 sierpnia 2016 r., opiewającą na 1317,05 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 14 września 2016 r. (opłacono 29 września 2016 r.),
- (...) z 29 sierpnia 2016 r., opiewającą na 2460,79 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 19 września 2016 r. (opłacono 29 września 2016 r.),
- (...) z 7 września 2016 r., opiewającą na 871,68 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 28 września 2016 r. (opłacono 11 października 2016 r.),
- (...) z 12 września 2016 r., opiewającą na 2489,54 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 3 października 2016 r. (opłacono 11 października 2016 r.),
- (...) z 20 września 2016 r., opiewającą na 550,77 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 11 października 2016 r. (opłacono 4 listopada 2016 r.),
- (...) z 6 października 2016 r., opiewającą na 1951,74 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 27 października 2016 r. (opłacono 4 listopada 2016 r.),
- (...) z 27 października 2016 r., opiewającą na 895,13 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 17 listopada 2016 r. (opłacono 7 grudnia 2016 r.),
- (...) z 4 listopada 2016 r., opiewającą na 627,99 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 25 listopada 2016 r. (opłacono 7 grudnia 2016 r.),
- (...) z 30 grudnia 2016 r., opiewającą na 1367,96 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 20 stycznia 2017 r. (opłacono 16 lutego 2017 r.),
- (...) z 4 stycznia 2017 r., opiewającą na 200,15 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 25 stycznia 2017 r. (opłacono 16 lutego 2017 r.),
- (...) z 18 stycznia 2017 r., opiewającą na 716,87 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 8 lutego 2017 r. (opłacono 24 lutego 2017 r.),
- (...) z 18 stycznia 2017 r., opiewającą na 324,60 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 8 lutego 2017 r. (opłacono 24 lutego 2017 r.),

- (...) z 20 stycznia 2017 r., opiewającą na 305,09 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 10 lutego 2017 r. (opłacono 24 lutego 2017 r.),
- (...) z 24 stycznia 2017 r., opiewającą na 1749,08 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 14 lutego 2017 r. (opłacono 28 lutego 2017 r.),
- (...) z 24 stycznia 2017 r., opiewającą na 100,07 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 14 lutego 2017 r. (opłacono 28 lutego 2017 r.),
- (...) z 24 stycznia 2017 r., opiewającą na 117,78 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 14 lutego 2017 r. (opłacono 28 lutego 2017 r.),
- (...) z 8 lutego 2017 r., opiewającą na 657,98 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 1 marca 2017 r. (opłacono 21 marca 2017 r.),
- (...) z 23 lutego 2017 r., opiewającą na 150,11 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 16 marca 2017 r. (opłacono 21 marca 2017 r.),
- (...) z 28 lutego 2017 r., opiewającą na 253,68 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 21 marca 2017 r. (opłacono 3 kwietnia 2017 r.),
- (...) z 23 marca 2017 r., opiewającą na 2524,38 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 13 kwietnia 2017 r. (opłacono 10 maja 2017 r.),
- (...) z 27 marca 2017 r., opiewającą na 461 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 17 kwietnia 2017 r. (opłacono 10 maja 2017 r.),
- (...) z 28 marca 2017 r., opiewającą na 760,63 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 18 kwietnia 2017 r. (opłacono 10 maja 2017 r.),
- (...) z 5 kwietnia 2017 r., opiewającą na 486,44 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 26 kwietnia 2017 r. (opłacono 10 maja 2017 r.),
- (...) z 10 kwietnia 2017 r., opiewającą na 1410,44 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 1 maja 2017 r. (opłacono 29 maja 2017 r.),
- (...) z 18 kwietnia 2017 r., opiewającą na 822,87 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 9 maja 2017 r. (opłacono 29 maja 2017 r.),
- (...) z 5 maja 2017 r., opiewającą na 424,30 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 26 maja 2017 r. (opłacono 13 czerwca 2017 r.),
- (...) z 10 maja 2017 r., opiewającą na 825,33 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 31 maja 2017 r. (opłacono 13 czerwca 2017 r.),
- (...) z 6 czerwca 2017 r., opiewającą na 117,78 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 27 czerwca 2017 r. (opłacono 25 lipca 2017 r.),
- (...) z 13 czerwca 2017 r., opiewającą na 910,13 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 4 lipca 2017 r. (opłacono 25 lipca 2017 r.),
- (...) z 21 czerwca 2017 r., opiewającą na 1394,46 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 12 lipca 2017 r. (opłacono 28 lipca 2017 r.),

- (...) z 7 lipca 2017 r., opiewającą na 765,36 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 28 lipca 2017 r. (opłacono 10 sierpnia 2017 r.),
- (...) z 13 lipca 2017 r., opiewającą na 777,48 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 3 sierpnia 2017 r. (opłacono 10 sierpnia 2017 r.),
- (...) z 17 lipca 2017 r., opiewającą na 71,09 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 7 sierpnia 2017 r. (opłacono 10 sierpnia 2017 r.),
- (...) z 10 sierpnia 2017 r., opiewającą na 1053,50 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 31 sierpnia 2017 r. (opłacono 19 września 2017 r.),
- (...) z 10 października 2017 r., opiewającą na 1141,50 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 31 października 2017 r. (opłacono 13 listopada 2017 r.),
- (...) z 12 października 2017 r., opiewającą na 126,94 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 2 listopada 2017 r. (opłacono 24 listopada 2017 r.),
- (...) z 18 października 2017 r., opiewającą na 126,94 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 8 listopada 2017 r. (opłacono 24 listopada 2017 r.),
- (...) z 25 października 2017 r., opiewającą na 681,91 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 15 listopada 2017 r. (opłacono 24 listopada 2017 r.),
- (...) z 9 listopada 2017 r., opiewającą na 1078,96 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 30 listopada 2017 r. (opłacono 28 grudnia 2017 r.),
- (...) z 14 listopada 2017 r., opiewającą na 167,03 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 5 grudnia 2017 r. (opłacono 28 grudnia 2017 r.),
- (...) z 29 listopada 2017 r., opiewającą na 2429,20 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 20 grudnia 2017 r. (opłacono 3 stycznia 2018 r.),
- (...) z 3 stycznia 2018 r., opiewającą na 250,55 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 24 stycznia 2018 r. (opłacono 26 lutego 2018 r.),
- (...) z 9 stycznia 2018 r., opiewającą na 272,32 zł brutto, z terminem płatności oznaczonym na 30 stycznia 2018 r. (opłacono 26 lutego 2018 r.).

(...) sp. z o.o. w upadłości 21 grudnia 2018 r. dokonała na rzecz (...) sp. z o.o. sprzedaży wierzytelności, obejmujących rekompensatę za koszty odzyskiwania należności w łącznej wysokości 33.313,01 zł.

Pismem z 18 stycznia 2019 r. (...) sp. z o.o. w upadłości poinformowała D. B. o zbyciu na rzecz powódki wierzytelności w wysokości 33.313,01 zł wynikających z rekompensat za nieterminowo płacone faktury. Również 18 stycznia 2019 r. (...) sp. z o.o. obciążyła D. B. notą obciążeniową nr (...) opiewającą na 33.313,01 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, opierając się na bezspornych twierdzeniach stron, mając na względzie dyspozycje przepisu art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. oraz na niekwestionowanych co do autentyczności dokumentach złożonych do akt sprawy.

W ocenie Sądu I instancji powództwo w zakresie roszczenia głównego zasługiwało na uwzględnienie w całości, zaś w zakresie roszczenia odsetkowego w przeważającej części.

W niniejszej sprawie powód nabył od pierwotnego wierzyciela roszczenie z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w transakcjach handlowych od nieopłaconych w terminie faktur VAT.

Sąd I instancji powołał się na treść przepisów art. 509 § 1 k.c. oraz art. 513 § 1 k.c. W dalszej kolejności wskazano, iż umowę łączącą pozwanego z pierwotnym wierzycielem należało zakwalifikować na podstawie art. 535 k.c jako umowę sprzedaży.

Zdaniem Sądu Rejonowego, w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (przed 1 stycznia 2020 r. - ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych) – tj. art.10, który stanowi implementację art. 6 dyrektywy (...) nakładającego na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, że wierzyciel będzie „uprawniony do uzyskania od dłużnika co najmniej stałej kwoty 40 euro w przypadku, gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne w ramach transakcji handlowych zgodnie z art. 3 lub 4 (art. 6 ust. 1 dyrektywy (...)).

Świadczenie między stronami było spełniane w zależności od składanego zamówienia, w oparciu o dostarczane faktury VAT. Tym samym Sąd Rejonowy wskazał, iż rekompensata za koszty odzyskiwania należności przysługuje od każdego świadczenia objętego fakturą VAT.

Kolejno Sąd I instancji podkreślił, iż w niniejszej sprawie nie było sporne między stronami to, że świadczenia ze strony (...) sp. z o.o. w upadłości z tytułu umów sprzedaży zostały wykonane, zaś roszczenia w określonej w fakturach VAT wysokości istniało. Jednocześnie pozwana przyznała, że dokonywała płatności po terminach wskazanych w przedmiotowych fakturach VAT. Pozwana jednakże zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem oraz naruszenia zasad określonych w art. 5 k.c.

W odniesieniu do zarzutów złożonych w toku procesu przez pozwaną, należy wskazać, że Sąd I instancji nie znalazł podstaw do uznania, iż powód dopuścił się w niniejszej sprawie nadużycia prawa, czy też działał niezgodnie z zasadami współzycia społecznego.

Pozwana argumentowała w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że koszty odzyskiwania należności w niektórych przypadkach przekraczają wysokość należności, które nie zostały opłacone w terminie. Wskazała nadto, że opóźnienia w płatnościach były niewielkie. Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie należy zwrócić uwagę na całokształt okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie. Powód nabył od pierwotnego wierzyciela roszczenie o zapłatę 33.313,01 zł wynikające z nieopłacenia przez pozwaną kilkudziesięciu faktur VAT. Jedynie kilka faktur, stanowiących marginalną część wszystkich opłaconych po terminie, stanowiły faktury opiewające na niższe kwoty, aniżeli wynikające z rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Co więcej, pozwana regulowała należności w różnych odstępach od terminu wymagalności roszczenia, zazwyczaj po upływie ok. jednego miesiąca później, podczas gdy faktury były wystawione z długim terminem płatności tj. 21 dni.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy nie miał najmniejszych wątpliwości, że powód miał prawo, aby dochodzić kosztów odzyskiwania należności od wybranych przez siebie faktur VAT, co uczynił w niniejszej sprawie. Nie sposób bowiem uznać, aby powód nadużył prawa, korzystając z regulacji zawartej w art. 10 ust. 1 ww. ustawy. Należy bowiem zwrócić uwagę, że to pozwana regularnie nie opłacając kilkudziesięciu należności w wymaganym terminie i to na przestrzeni kilku lat, wykazała się zachowaniem nieaprobowanym społecznie oraz co najważniejsze niezgodnym z zasadami współzycia społecznego.

W ocenie Sądu I instancji również zgłoszony w toku postępowania zarzut przedawnienia okazał się bezzasadny. Wskazano, iż roszczenie powoda w najmniejszym nawet zakresie nie uległo przedawnieniu, bowiem najdawniej wymagalna należność przysługująca powodowi powstała 15 września 2016 r., podczas gdy powód złożył w niniejszej sprawie pozew 13 września 2019 r.

O odsetkach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Roszczenie powoda w zakresie roszczenia odsetkowego nie mogło zostać uwzględnione w całości, bowiem brak jest w aktach sprawy jakiegokolwiek dowodu na

doręczenie pozwanej wezwania do zapłaty, czy też poinformowania o wymagalnym zadłużeniu. Z uwagi na powyższe, Sąd Rejonowy uznał za zasadne naliczenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia następnego po upływie 14-dniowego terminu od daty doręczenia pozwu. W niniejszej sprawie odpis pozwu wraz z załącznikami został doręczony pozwanej 30 września 2020 r., zatem powodowi przysługiwały odsetki od 15 października 2020 r. do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie roszczenie powoda podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji orzekł jak w pkt 1 i 2 sentencji wyroku, zaś w pkt 3 orzeczono o kosztach postępowania na podstawie art. 98 k.p.c., wskazując, że powód wygrał sprawę w całości w zakresie roszczenia głównego, zaś uległ jedynie w niewielkim zakresie roszczenia odsetkowego, Sąd I instancji obciążył pozwanego w całości kosztami procesu.

Apelację od tego wyroku wywiodła strona pozwana zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) naruszenie art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. poprzez:

- brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a w konsekwencji pominięcie istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczności, z których wynika, że wartość rekompensaty za koszty odzyskania należności na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z 08.03.2013 o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych stanowi w przedmiotowej sprawie średnio 47% wartości faktur będących podstawą naliczenia rekompensaty i w konsekwencji nieuzasadnione, sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających i przyjęcie przez Sąd I Instancji, że powództwo wniesione w sprawie niniejszej nie narusza postanowień art. 5 k.c., a sprzeczne z zasadami współzycia społecznego jest postępowanie pozwanej,
- wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających i przyjęcie przez Sąd I Instancji, że Pozwana opłacała faktury zazwyczaj po upływie miesiąca od dnia wymagalności, gdy termin ten był krótszy,

b) naruszenie art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez niewystarczające wyjaśnienie podstaw przyjęcia, że pozwana dokonując z opóźnieniem, ale regularnie płatności za wystawiane faktury postępowwała niezgodnie z zasadami współzycia społecznego, w sytuacji gdy jej kontrahent akceptował ten stan rzeczy.

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 5 k.c. poprzez przyjęcie, że w okolicznościach sprawy niniejszej dochodzenie przez Powódkę opłaty rekompensacyjnej na podstawie art. 10 ust. 1 UTZTH jest zgodne z zasadami współzycia społecznego w sytuacji, gdy wartość tej rekompensaty stanowi w przedmiotowej sprawie średnio 47% wartości faktur będących podstawą jej naliczenia,

b) art. 5 k.c. poprzez przyjęcie, że w okolicznościach sprawy niniejszej Pozwana dokonując regularnie, ale z niewielkim opóźnieniem płatności za wystawione faktury (...) Sp. z o.o. działała w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego.

Mając na uwadze powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji oraz o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa w tym postępowaniu.

W odpowiedzi powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Zgodnie z art. 374 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w tej sprawie, sprawa została skierowana do rozpoznania apelacji na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej podlegała oddaleniu, jaka oczywiście niezasadna.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy uznaje za własne. Na aprobatę zasługuje również ocena prawna dokonana przez Sąd I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego podniesione przez apelującego zarzuty nie mogły skutkować zmianą zaskarżonego orzeczenia lub też jego uchyleciem i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

W pierwszej kolejności za chybiony uznać należy zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. Wskazać należy, że w myśl art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Uwypuklić również należy, że zwalczanie ustaleń faktycznych sądu I instancji i związanej z tym oceny materiału dowodowego może następować tylko poprzez argumenty natury jurydycznej, wykazanie jakie konkretnie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności lub mocy dowodowej lub niesłusznie im ją przyznając, a takowych apelacja nie zawiera. Sąd Okręgowy podziela przy tym stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 1 czerwca 2021 r. w zakresie, iż skarżący może dążyć do wykazania wadliwości poczynionych ustaleń faktycznych jedynie powołując się na mające istotny wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania, które nie sprowadza się bezpośrednio do oceny dowodów (Postanowienie SN z 1.06.2021 r., I CSK 558/20, LEX nr 3302856).

Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż w rekompensata za koszty odzyskiwania należności przysługuje od każdej dokonywanej transakcji handlowej, a w realiach niniejszej sprawy od każdego świadczenia objętego fakturą VAT. Nadto Sąd I instancji prawidłowo wskazał, iż jedynie kilka z kilkudziesięciu przedmiotowych faktur, opiewało na kwoty niższe, aniżeli wynikające z rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Przy czym pozwana regulowała powyższe należności w różnych odstępach od terminu wymagalności roszczenia, a zazwyczaj było to po upływie ok. jednego miesiąca. Mając na uwadze powyższe należało uznać, że zarzuty skarżącego w zakresie art. 233 § 1 k.p.c. są wyłącznie polemiczne i opierają się na opozycyjnych twierdzeniach w stosunku do należycie ustalonego stanu sprawy przez Sąd I instancji. Zdaniem Sądu Okręgowego, ocena dowodów, dokonana przez Sąd I instancji, nie wykroczyła poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., brak zatem podstaw aby ocenę tę zakwestionować.

Podkreślenia wymaga również, iż zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 2 k.p.c. jest w ocenie Sądu Okręgowego całkowicie nietrafiony. Zgodnie z treścią powołanego przepisu sąd oceni na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. W realiach niniejszej sprawy powyższe okoliczności nie miały miejsca.

Zdaniem Sądu Okręgowego na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wymieniony przepis wskazuje, iż uzasadnienie wyroku powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2021 r. konstruowanie zarzutów związanych z wadliwością uzasadnienia nie jest właściwą płaszczyzną do podważania ustaleń faktycznych i ocen prawnych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia, zaś sam zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. może być uzasadniony tylko wówczas, gdy kwestionowane uzasadnienie wyroku nie zawiera wszystkich elementów określonych w tym przepisie (Wyrok SA w Warszawie z 29.10.2021 r., I ACa 436/21, LEX nr 3286086).

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 5 k.c., w sposób trafny ocenił, iż regularne nieopłacanie przez pozwaną kilkudziesięciu należności w wymaganym terminie na przestrzeni kilku lat, był zachowaniem niezgodnym z zasadami współzycia społecznego oraz nieaprobowanym w społeczeństwie. Nadto trudno uznać za przekonujące twierdzenie skarżącego jakoby kontrahent pozwanej akceptował powyższy stan rzeczy, podczas gdy zdaniem Sądu Okręgowego całkowicie przeciwnie założenie wynika z pisma (...) sp. z o. o. w upadłości z dnia 18 stycznia 2019 r., informującym pozwaną o zbyciu przysługującej względem niej wierzytelności z tytułu rekompensaty za nieterminowo zapłacone faktury na łączną kwotę 33.313,01 zł. Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, iż Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wyjaśnił podstawę prawną wyroku z jednoczesnym przytoczeniem przepisów prawa.

Ostatni z zarzutów strony pozwanej dotyczył naruszenia art. 5 k.c. Wskazać przy tym należy, iż zarzut ten był niejako powtórzeniem pierwszego z zarzucanych naruszeń dotyczącego oceny dowodów przez Sąd I instancji w zakresie tez podnoszących przez pozwaną tj. poprzez twierdzenie, iż dochodzenie roszczeń przez powódkę jest zgodne z zasadami z zasadami współzycia społecznego w sytuacji, gdy wartość rekompensaty dochodzenia należności stanowi w przedmiotowej sprawie średnio 47% wartości faktur będących podstawą jej naliczenia oraz że pozwana dokonując regularnie, ale z niewielkim opóźnieniem płatności za wystawione faktury działała w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego.

W ocenie Sądu II instancji powyższy zarzut również nie zasługiwał na aprobatę. W myśl art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. W orzeczeniu z dnia 29 czerwca 2021 roku Sąd Najwyższy zaznaczył, że stosowanie art. 5 k.c. zwłaszcza w obrocie gospodarczym ma charakter wyjątkowy. Jest ono uzasadnione wówczas, gdy dochodzi do niezgodności funkcjonalnej i aksjologicznej pomiędzy obowiązującymi przepisami stworzonymi na miarę sytuacji typowych, a konkretnym stanem faktycznym poddanym ocenie (V CSKP 76/21, LEX nr 3209912). W stosunkach zobowiązaniowych obowiązuje strony zasada lojalności kontraktowania wynikająca chociażby z zasady uczciwego obrotu, co należy rozumieć jako szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. Uczciwość przedsiębiorcy należy odnieść do całokształtu jego działalności, w stosunkach zewnętrznych oraz wewnętrznych. Zasada lojalności stron umowy wymaga aby obie strony umowy postępowały wobec siebie uczciwie (tak Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 29 czerwca 2021 roku sygn. I ACa 817/20). Podkreślić należy również, że zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie, nie może powoływać się na naruszenie zasad współzycia społecznego, ten kto sam je narusza (Wyrok SN z 12.06.2013 r., II CSK 632/12, LEX nr 1353432).

W realiach niniejszej sprawy, jak słusznie podkreślił Sąd I instancji, regularne uiszczanie przez pozwaną należności w różnych odstępach od terminu wymagalności danego roszczenia tj. zazwyczaj po upływie ok. jednego miesiąca, również w ocenie Sądu Okręgowego jest zachowaniem naruszającym zasady współzycia społecznego, rozumiane jako powszechnie akceptowane w społeczeństwie reguły uczciwego, rzetelnego i lojalnego postępowania, zasady słuszności i dobrych obyczajów, umożliwiające dostosowanie ogólnych norm prawa do konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu systemu ocen lub zasad postępowania o charakterze pozaprawnym. Nie sposób natomiast uznać, iż to powód w zakresie żądania rekompensaty za koszty odzyskiwania należności dopuścił się naruszenia powyższych zasad.

Z tych wszystkich względów należało oddalić apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., stosownie do wyniku sporu, obciążając nimi pozwaną, jako stronę przegrywającą postępowanie odwoławcze w całości. Koszty te sprowadzają się do wynagrodzenia pełnomocnika strony powodowej w kwocie 900 zł ustalonego w myśl § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r., przy uwzględnieniu okoliczności, że pełnomocnik pozwanego prowadził sprawę przed sądem I instancji (tj. 50% stawki).